

**UCHWAŁA NR XX/383/16
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 30 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2015 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) -

Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2015 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig

Załącznik do Uchwały Nr XX/383/16

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 30 marca 2016 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2015 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.

Marzec 2016

I. Podstawa prawna

Zadania związane z organizacją systemu zapewniającego pomoc dziecku i rodzinie zostały przypisane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) wszystkim szczeblom samorządu terytorialnego, jako zadanie własne lub zlecone z zakresu administracji rządowej. Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 ustawy, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została powierzona przez gminę miasto Oświęcim Miejskiemu

Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, gmina również wspierała działalność placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta Oświęcim.

II. Działania realizowane przez gminę miasto Oświęcim w 2015 roku

Zmiany w kierunkach polityki społecznej wobec dziecka i rodziców doświadczających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji rodzicielskich, mające na celu wzmacnianie kompetencji rodziny, jako najbardziej właściwego i podstawowego środowiska dla harmonijnego rozwoju dziecka, znalazły swój wyraz w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina to przede wszystkim środowisko życia, to w rodzinie winny być zaspokajane podstawowe potrzeby człowieka - jako jednostki, oraz potrzeby rodziny - jako systemu. W oparciu o ustawę gmina miasto Oświęcim realizuje działania pomocowe w zakresie:

- * pracy z rodziną,
- * pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną:

Zadanie to realizowano poprzez:

1) organizowanie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. W ramach działania udzielono:

* 232 konsultacje/porady terapeutyczne - w zakresie m.in.: poradnictwa dotyczącego problemu alkoholowego, nauki radzenia sobie z nawrotem choroby i utrzymywaniem abstynencji od spożywania napojów alkoholowych, motywowania i promowania trzeźwego trybu życia, budowania sieci wsparcia w przeciwdziałaniu choroby alkoholowej, budowanie poczucia własnej wartości przez osoby z problemem alkoholowym.

* 363 konsultacje/porady prawne - w zakresie m.in.: spraw dotyczących kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w tym rozvodu i rozpadu pożycia małżeńskiego, separacji opieki nad dziećmi, obowiązku alimentacyjnego, władzy rodzicielskiej, kurateli.

2) organizowanie dla rodzin zajęć ukierunkowanych na rozwój i doskonalenie umiejętności w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W celu podniesienia kompetencji społecznych i rodzicielskich rodzin wieloprotblemowych, w tym przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zrealizowano warsztaty pedagogiczne dla rodziców, które odbyły się w listopadzie i grudniu 2015 roku. Realizowane one były w placówce wsparcia dziennego prowadzonej przez Stowarzyszenie "Szansa" w Oświęcimiu. Celem powyższych warsztatów było zwiększenie świadomości uczestników w zakresie technik wychowawczych oraz uzyskanie podstawowych kompetencji w zakresie zachowań asertywnych. Warsztaty obejmowały tematykę

dziecka i rodzica, w tym poznanie problemów współczesnego dziecka oraz uświadomienie praw i obowiązków spoczywających na rodzicach.

3) wykorzystywanie funkcji asystenta rodziny mającego wzmacniać rolę rodziny. Rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rodziny wielodzietne, wieloproblemowe, a także te, w których dzieci zostały okresowo umieszczone w pieczy zastępczej, zostały objęte wsparciem i pomocą asystenta rodziny. Do zakresu zadań asystenta rodziny należy przede wszystkim: bezpośrednia praca z rodzicami, praca z dzieckiem oraz budowanie skutecznego planu pomocy rodzinie przy aktywnej współpracy wszystkich członków rodziny. Cel pracy asystenta zmierza do przywracania rodzinom zdolności do samodzielnego funkcjonowania w obszarach i dziedzinach, w których sobie nie radzą. Coraz więcej rodzin doświadcza bezradności życiowej, jak również wychowawczej. Asystent rodziny dociera do tych rodzin, które zagrożone są wykluczeniem społecznym lub też w codziennym swoim funkcjonowaniu doświadczają różnego rodzaju dysfunkcji. Czynniki występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, które w sposób destrukcyjny wpływają na ich funkcjonowanie to:

- * uzależnienie jednego lub obojga rodziców (od alkoholu, leków i inne),
- * niewystarczające kompetencje rodzicielskie - występowanie zaniedbań w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- * niewystarczające środki finansowe do zaspokajania potrzeb życiowych rodziny,
- * niski poziom świadomości o obowiązkach rodziny wobec jej członków, w tym przede wszystkim wobec dzieci,
- * brak odpowiedniego przygotowania do życia w rodzinie,
- * samotne rodzicielstwo,
- * przemoc w rodzinie.

Intensywna, skuteczna i konsekwentna praca asystentów rodziny w środowisku pozwoliła na efektywne budowanie sieci wsparcia instytucjonalnego i społecznego. W 2015 roku asystenci rodziny prowadzili pracę z 49 rodzinami, z tego:

- * 5 rodzin korzystało ze wsparcia asystenta rodziny w okresie do 3 miesięcy,
- * 13 rodzin korzystało ze wsparcia asystenta rodziny powyżej 3 do 12 miesięcy,
- * 12 rodzin korzystało ze wsparcia asystenta rodziny powyżej 1 roku,
- * 19 rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę objęte zostało monitoringiem.

Sześć z tych rodzin zostało zobowiązanych Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oświęcimiu do współpracy z asystentem rodziny.

W celu podejmowania skutecznych działań w zakresie wzmacniania roli rodziny prowadzono także pracę z rodziną metodą interdyscyplinarną. W tym celu powoływano Zespoły ds. Wspierania Rodziny, które budowały skuteczny plan naprawczy wobec danych rodzin. W 2015 roku powołano 19 Zespołów, do których zapraszani byli: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie rodziny, dzielnicowi KPP Oświęcim, kurator zawodowy oraz kurator społeczny SR w Oświęcimiu, specjalista pracy z rodziną oraz koordynator Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej.

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu umożliwiły pokonanie trudności, z jakimi zmagaly się rodziny wielopropblemowe oraz przyczyniły się do ustabilizowania życia rodzinnego, poprawy wzajemnych relacji i więzi rodzinnych.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Wśród narzędzi wsparcia rodziny biologicznej niezwykle ważne miejsce zajmują placówki wsparcia dziennego. Placówki te, działające w formie opiekuńczej i specjalistycznej, umożliwiają dzieciom dostęp do różnorodnych zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych stanowiących dla wielu z nich jedyną szansę rozwoju swoich zainteresowań. W 2015 roku pięć podmiotów z terenu gminy miasto Oświęcim prowadziło placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniają opiekę i wsparcie dla 170 dzieci.

W celu budowania kompleksowego wsparcia dla rodzin niezaradnych wychowawczo, Ośrodek poszerzył pomoc rodzinom o wsparcie wolontariuszy. Była to pomoc skierowana do dzieci z problemami edukacyjnymi oraz rodziców potrzebujących wsparcia w opiece nad dziećmi. Z tej formy wsparcia skorzystało 5 rodzin.

W 2015 roku nie została zawarta żadna umowa na pełnienie funkcji rodziny wspierającej. Asystent rodziny radził sobie samodzielnie z rodzinami objętymi wsparciem.

III. Budżet zadania

Całkowity budżet, jaki w 2015 roku został wykorzystany na realizację zadania to kwota 287.483,37 zł. W kwocie tej uwzględniono dotacje z budżetu państwa pozyskaną w ramach Resortowego Programu "*Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015*" w wysokości 45.099,00 zł, która została wykorzystana zgodnie z harmonogramem wydatków. W ramach powyższych środków finansowych pokryto wydatki na wynagrodzenie trzech etatów asystentów rodziny oraz 1/2 etatu specjalisty koordynującego zadania w zakresie wspierania

rodziny. Sfinansowano również wynagrodzenia specjalistów, takich jak: prawnik, pedagog i konsultant dla osób z problemem alkoholowym, którzy w ramach umów cywilnoprawnych realizowali usługi poszerzające zakres świadczonego wsparcia przez tut. Ośrodek. ponadto poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych i wyposażenia stanowisk pracy, jak i ich utrzymanie oraz szkolenia rozwijające kompetencje asystentów rodziny i specjalisty koordynującego pracę asystentów rodziny. W ramach budżetu poniesiono wydatki na pokrycie części kosztów na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W roku 2015 poniesiono częściowe koszty związane z utrzymaniem i opieką dla 29 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, t.j.:

- * 9 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- * 5 dzieci w rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia opiekuńczego,
- * 5 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej,
- * 3 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- * 7 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Z pośród w/w dzieci pieczę zastępczą opuściło 14 dzieci, z tego:

- * 4 dzieci zostało adoptowanych,
- * 8 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- * 2 dzieci po osiągnięciu pełnoletności opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

IV. Potrzeby związane z realizacją zadania

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny w gminie miasto Oświęcim niezbędne jest:

- * utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia asystentów rodziny i w przypadku takiej konieczności stworzenie dodatkowego etatu oraz zabezpieczenie środków na zwiększenie profesjonalizacji zawodu poprzez doskonalenie zawodowe,
- * zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- * zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie specjalistów, m.in. prawnika, pedagoga, psychologa oraz specjalistę świadczącego usługi w zakresie problemu alkoholowego, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia i pomocy całej rodzinie,

* zabezpieczenie środków finansowych na wsparcie funkcjonowania placówek wsparcia
dziennego na terenie miasta Oświęcim.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig